

Ze zápisníku Angličana Fynese Morysona z cesty po Evropě (1591), později se dostal i do Palestiny a Turecka.

1. ... potom jsme Labe přejeli a pustili se do kopců, celkem úrodných s mokřinatými lesy... Projížděli jsme skalnatými kopci bez porostu a narazili na dřevěný milník, rozdělující zemi saského kurfirta od českého království. Druhého dne jsme stoupali kamenitými svahy, na nichž nebyl jediný strom, až k městečku Ústí, kde jsme platili za jídlo čtyři české groše. Téhož dne jsme urazili tři míle při Labi ležícím úzkým pásem mezi horami a pak ještě dvě kolem úrodných polí až k Budyni na řece Ohři, která níže vtéká do Labe. Toho času pro povodeň byla řeka tak hluboká, že když jsme přejížděli most, náš kočár nabral vodu. Třetího dne jsme žírnými, byť kopcovitými poli urazili dvě míle do vsi Velvary. Les jsme cestou neviděli žádný a za oběd platili pět českých grošů. Odpoledne jsme jeli několik mil obilnými poli a kopci osázenými vínem, až jsme se dostali do Prahy, kterou protéká Vltava, která není splavná.

2. Klaudyánova mapa z roku doplňte – výřez z první mapy českého království

3. Na západ od Vltavy se nachází císařský hrad posazený na hoře a v údolí se prostírá Malá Strana. Z tohoto předměstí se vstupuje do města. Nejdřív je však nutné přejít Vltavu po dlouhém kamenném mostě. Když se blížíš k městu, po levici máš malé židovské město obehnané hradbami a před tebou leží Nová Praha. Obě tato města jsou obehnaná třetím, které se zve Stará Praha. Praha se skládá ze tří měst, z nich každé je ohrazeno, přesto však nevyniká pevností. Pokud by Turky nezahnal puch ulic, nebo pokud by se jim Pražané nepostavili v poli, v opevnění lze vkládat jen malou naději. Ulice jsou špinavé. Některá stavení jsou z cihel, povětšinou však ze dřeva a hlíny. Postavena jsou s pramalým půvabem a umem, neboť stěny jsou sroubeny z celých stromů tak, jak je svezli z lesa. Vltava přes zimu zamrzá tak silně, že unese i dvoukolové káry. Vyřezávají z ní velké kostky ledu a ukládají do sklepů. V létě si dávají led do vína, což mu podle mě ani na lahodnosti ani na prospěšnosti zdraví nepřidá, neb teplota podnebí a síla českého vína, které je drobné a trpké, nevyžaduje takovéto chlazení...

Otázky k textu: Krušnohoří v Čechách v 16. století

1. Odkud Moryson do Čech dorazil: a) z jihu b) ze západu c) z východu
2. Mezi Saskem a Českým královstvím byla hranice: a) střežena b) nestřežena
3. Hranice byla tvořena: a) příkopem b) plotem c) příkopem a plotem d) milníky
4. Centrum Krušnohoří na počátku 16. století (mapa): a) Krupka b) Cínovec c) Přísečnice
5. Rozvoj hornictví Krušnohoří byl pro autora: a) zajímavý b) nezajímavý c) nevšiml si ho
6. Obědy byly v pohraničí oproti vnitrozemí: a) dražší b) levnější c) stejně drahé d) nelze rozhodnout
7. Moryson cestoval: a) lodí b) ve voze c) pěšky
8. Čechy se mu jevily jako: a) krásné b) průměrné c) bohaté d) zanedbané
9. Praha vynikala: a) pevností b) hradem c) obchodem d) zápachem
10. Sestavte slovníček (i s nákresy):
milník míle groš
kurfiřt „sroubit“

- Zakreslete mapu cesty (viz výřez Klaudyánovy mapy v příloze), případně plán Prahy podle popisu.

Možný portrét F. Morysona

Výřez z Klaudyánovy mapy

